

## Verkiezing van vertegenwoordigers van pensioengerechtigden in het bestuur en het Verantwoordingsorgaan SPF

Per 31 december 2011 loopt de huidige zittingstermijn af van het pensioengerechtigde bestuurslid en de twee pensioengerechtigde leden van het Verantwoordingsorgaan van Pensioenfonds SABIC (SPF). Vandaar dat voor die tijd nieuwe vertegenwoordigers gekozen worden. Het bestuurslid en leden van het Verantwoordingsorgaan namens de pensioengerechtigden worden gekozen uit en door de pensioengerechtigden. In augustus 2011 worden daarvoor schriftelijke verkiezingen gehouden onder de pensioengerechtigden van SPF. De verkiezingen worden georganiseerd door de verkiezingscommissie van SPF. Deze bestaat uit Geert Bonte (bestuurslid en plaatsvervangend voorzitter) en John van Moorsel (lid van het Verantwoordingsorgaan).

In deze *Nieuwsbrief Verkiezingen SPF* wordt u geïnformeerd over de verkiezingen en de voorwaarden voor een eventuele kandidaatstelling. Ook wordt een beeld geschetst van de taken en verantwoordelijkheden van de functies en de daarbij horende deskundigheidseisen en vaardigheden. Pensioengerechtigden die voldoen aan de gestelde eisen en bereid zijn deze taak op zich te nemen, kunnen zich hiervoor kandidaat stellen. De procedure rondom de kandidaatstelling komt in deze Nieuwsbrief eveneens aan de orde.

## Vertegenwoordiger van pensioengerechtigden in bestuur of Verantwoordingsorgaan: een zware taak

### Deskundigheid en competenties

De problematiek rondom pensioen is complex en wordt steeds complexer. De economische en financiële risico's zijn groot. Daarom worden zowel aan bestuursleden als aan leden van het Verantwoordingsorgaan van SPF hoge eisen gesteld. Niet alleen deskundigheid is vereist. Kandidaten moeten ook over de competenties beschikken die nodig zijn om de functies te kunnen uitvoeren.

De roep naar het opschrijven van de deskundigheid



van bestuurders en leden van het Verantwoordingsorgaan is groot. De maatschappij, maar ook de toezichhouders zoals De Nederlandsche Bank (DNB) en de Autoriteit Financiële Markten (AFM) leggen de lat steeds hoger. Terecht vindt SPF. De risico's die het beheren van pensioengelden, maar ook het correct informeren hierover, met zich meebrengt, zijn groot. Het besturen van een pensioenfonds vereist een grote deskundigheid. Daarbij gaat het verder dan alleen kennis. Ook vaardigheden en professioneel gedrag zijn onmisbare kwaliteiten.

### Verschillende gebieden

De bestuurder moet over kennis, vaardigheden en professioneel gedrag beschikken op verschillende gebieden. Hij of zij moet deskundig zijn op het gebied van bestuur, organisatie en communicatie. Dat houdt in dat de bestuurder sturing moet geven aan processen en het naleven van normen, waaronder het tijdig, juist en duidelijk informeren van deelnemers en pensioengerechtigden. Een bestuurder moet ook over deskundigheid beschikken op het gebied van de diensten en producten die het pensioenfonds aanbiedt. Hieronder vallen ook de relevante wetgeving en financiële - en actuariële aspecten. De bestuurder is verder verantwoordelijk voor een beheerste en integere bedrijfsvoering. Daaronder valt onder meer de administratieve organisatie, interne controle, de waarborging van deskundigheid en vakbekwaamheid binnen het pensioenfonds. Maar verder natuurlijk ook risicomanagement, compliance en zorgvuldige behandeling van deelnemers en pensioengerechtigden. Ten slotte is er nog het gebied van de evenwichtige en consistente besluitvorming waarop de bestuurder kennis, vaardig-

heden en professioneel gedrag moet inzetten. De belangen van deelnemers en pensioengerechtigden en de relatie met andere belanghebbenden moeten daarbij een centrale positie innemen.

### **Profielen**

Naast de deskundigheid speelt een belangrijke rol dat bestuurders voldoende tijd en aandacht kunnen schenken aan hun verantwoordelijke taak. De eisen waaraan bestuursleden en leden van het Verantwoordingsorgaan SPF moeten voldoen, zijn door het bestuur vastgelegd in profielen. Het volledige profiel van zowel het bestuur als van het Verantwoordingsorgaan is in deze Nieuwsbrief opgenomen. Beide profielen geven een goed inzicht in de eisen die aan een bestuurslid of lid van het Verantwoordingsorgaan worden gesteld.



### **Toets**

De geschiktheid van kandidaten voor beide functies wordt getoetst voordat plaatsing op de kandidatenlijst voor de verkiezingen plaatsvindt. Hoe dat gebeurt, leest u in het hoofdstuk 'De procedure rondom de kandidaatstelling'. De benoeming van een gekozen bestuurslid kan alleen plaatsvinden als De Nederlandsche Bank (DNB), de toezichthouder van pensioenfondsen, hiertegen geen bezwaar heeft. Voor de benoeming van een lid van het Verantwoordingsorgaan is geen goedkeuring van De Nederlandsche Bank nodig. Na de benoeming van een bestuurslid of lid van het Verantwoordingsorgaan wordt met hen een ontwikkelplan opgesteld. Hierin worden afspraken gemaakt over de opleidingen die gevolgd moeten worden. Gedurende een zittingsperiode wordt het functioneren van een bestuurslid of lid van het Verantwoordingsorgaan regelmatig geëvalueerd.

### **Vergoeding**

Het bestuurslid ontvangt, naast een reiskostenvergoeding, een vaste vergoeding van € 2.500 bruto per jaar voor het uitvoeren van zijn of haar taak. Ook wordt

aan het gekozen bestuurslid een thuiswerkplek ter beschikking gesteld. De leden van het Verantwoordingsorgaan ontvangen, naast een reiskostenvergoeding, een vaste vergoeding van € 500 bruto per jaar. Ook aan een gekozen lid van het Verantwoordingsorgaan wordt een thuiswerkplek ter beschikking gesteld.

## **De procedure rondom de kandidaatstelling**

Het bestuur van SPF bestaat uit 4 vertegenwoordigers van werkgever SABIC, 3 vertegenwoordigers van werknemers en 1 vertegenwoordiger van pensioengerechtigden. Sinds kort is het bestuur aangevuld met twee externe bestuursprofessionals. De vertegenwoordiger van de pensioengerechtigden wordt rechtstreeks gekozen uit en door de pensioengerechtigden. De zittingstermijn voor de vertegenwoordiger van de pensioengerechtigden in het bestuur is 4 jaar. Het Verantwoordingsorgaan bestaat uit 2 vertegenwoordigers van werkgever SABIC, 2 vertegenwoordigers van de werknemers en 2 vertegenwoordigers van pensioengerechtigden. Deze laatstgenoemde vertegenwoordigers worden ook rechtstreeks gekozen uit en door de pensioengerechtigden. De zittingstermijn voor de vertegenwoordigers van de pensioengerechtigden in het Verantwoordingsorgaan is eveneens 4 jaar.

De zittingstermijn voor de huidige vertegenwoordigers van pensioengerechtigden in het bestuur en Verantwoordingsorgaan loopt op 31 december 2011 af.

SPF roept kandidaten op om zich als vertegenwoordiger van pensioengerechtigden verkiesbaar te stellen voor de functie van bestuurslid of lid van het Verantwoordingsorgaan. De uiterlijke datum voor de kandidaatstelling is 30 mei 2011.

### **Voorwaarden**

Degene die op 1 januari 2012 ten minste 18 jaar is en van SPF pensioen ontvangt, kan zich kandidaat stellen. Onder pensioen wordt in dit verband verstaan: ouderdomspensioen, nabestaandenpensioen (partner- en wezenpensioen), arbeidsongeschiktheidspensioen, pre(vroeg)pensioen of een daarmee vergelijkbare uitkering ingevolge een vervroegde uitredingsregeling.

Om te worden toegelaten tot de kandidatenlijst voor de verkiezingen moet een kandidaat aan het vastgestelde profiel voor het bestuur voldoen. Ook voor het Verantwoordingsorgaan is een profiel opgesteld. Beide profielen zijn volledig opgenomen in deze Nieuwsbrief.

### **Kandidaatstelling**

In eerste instantie kan men zich kandidaat stellen voor zowel het bestuur als het Verantwoordingsorgaan. Na een gesprek van de potentiële kandidaat met de verkiezingscommissie moet wel een keuze worden gemaakt tussen kandidaatstelling voor het bestuur óf voor het Verantwoordingsorgaan. Plaatsing op de kandidatenlijst voor het bestuur én het Verantwoordingsorgaan is niet mogelijk.

Kandidaatstelling is mogelijk door uiterlijk 30 mei 2011 de opgave kandidaatstelling vergezeld van een curriculum vitae met eventueel een begeleidende brief te sturen aan Verkiezingscommissie SPF, Antwoordnummer 110, 6400 VB Heerlen. De pensioengerechtigden die zich kandidaat stellen, ontvangen van SPF een ontvangstbevestiging van hun kandidaatstelling.

### **Toetsing geschiktheid**

De verkiezingscommissie toetst aan de hand van het curriculum vitae, het formulier kandidaatstelling en een eventuele begeleidende brief of de kandidaat voldoet aan het profiel van bestuurslid of lid van het Verantwoordingsorgaan. Zowel de kandidaat voor het bestuur als de kandidaat voor het Verantwoordingsorgaan kan daarnaast worden uitgenodigd voor een gesprek. Wanneer de verkiezingscommissie bepaalt, dat een kandidaat niet aan het gestelde profiel voldoet, wordt de betrokken kandidaat vóór de publicatie van de kandidatenlijst schriftelijk hiervan op de hoogte gesteld. Het besluit van de verkiezingscommissie is bindend. Er is dus geen beroep mogelijk tegen haar beslissing.

### **Kandidatenlijst**

De kandidaat die aan het profiel voldoet wordt door de verkiezingscommissie op de kandidatenlijst geplaatst. De volgorde van plaatsing op het stembiljet wordt bepaald door loting. De kandidaten worden over de plaatsing geïnformeerd.

### **Verkiezingen**

Alle kiesgerechtigden ontvangen eind juli 2011 opnieuw een *Nieuwsbrief Verkiezingen SPF*. Hierin stellen de kandidaten die op de kandidatenlijst zijn geplaatst zich voor aan de kiesgerechtigden. Ook ontvangen de kiesgerechtigden twee stembiljetten. Eén voor de verkiezing van het bestuur en één voor de verkiezing van het Verantwoordingsorgaan. Hierop kunnen zij hun stem uitbrengen. De stembiljetten kunnen in een portvrije retourenveloppe aan SPF worden gestuurd. De telling van de stemmen gebeurt door de verkiezingscommissie in een openbare bijeenkomst. Deze is gepland op donderdag 1 september in congrescentrum Fortunato in Sittard. Over het tijdstip wordt u later geïnformeerd. Een samenvatting van de uitslag wordt op de website van SPF en in een Nieuwsbrief voor alle pensioengerechtigden van SPF gepubliceerd.

Hebt u na het lezen van de informatie in deze Nieuwsbrief nog vragen over de kandidaatstelling? Neem dan contact op met mevrouw Jacobs van Bestuursondersteuning SPF. Zij is bereikbaar via telefoonnummer 045 5782016 of e-mail [Natascha.Jacobs@dsm.com](mailto:Natascha.Jacobs@dsm.com).





## Profiel van het bestuur

Een goed bestuur dient niet alleen over kennis te beschikken, maar ook in staat te zijn om met die kennis te werken. Daartoe dient een bestuurslid in staat te zijn de voor het besturen van een pensioenfonds relevante onderwerpen te analyseren, daarover besluiten te nemen, de besluiten te evalueren en zonodig bij te sturen. Extra deskundigheidseisen moeten worden gesteld aan de bestuursleden die aanspreekpunt zijn voor een bepaald aan hen toegewezen aandachtsgebied van het pensioenfonds (de bestuursleden van een adviescommissie). Wil een bestuur daadkrachtig en effectief zijn, dan dient het bestuurslid, maar ook het bestuur als team, daarnaast ook over aanvullende bestuurlijke competenties te beschikken. Teneinde het bovenstaande te realiseren heeft het bestuur het volgende profiel opgesteld waaraan bestuur/bestuursleden moeten voldoen.

### Kennis, inzicht en oordeelsvorming

Ieder bestuurslid moet binnen twaalf maanden na benoeming kennis en inzicht hebben op de voor het besturen van een pensioenfonds relevante gebieden (niveau 1).

- Bij kennis gaat het om feitenkennis die nodig is voor een bestuurslid om te weten waarover hij/zij spreekt en om medebestuursleden of adviseurs te kunnen begrijpen

- Bij inzicht moet het bestuurslid de kennis die hij/zij heeft kunnen toepassen op het beleid van het pensioenfonds.

Daarnaast dienen ten minste twee bestuursleden in staat te zijn op een of meerdere van de voor het fonds relevante gebieden zich een oordeel te vormen (niveau 2). Bij oordeelsvorming moet het betreffende bestuurslid vanuit verschillende invalshoeken eigen afwegingen kunnen maken over het te voeren beleid en de consequenties hiervan kunnen inzien (de bestuursleden van een adviescommissie).

### De voor (het besturen van) een pensioenfonds relevante gebieden zijn de volgende:

- Besturen van een organisatie en van een pensioenfonds in het bijzonder
- Risk management (risicobeheer)
- Relevante pensioen wet- en regelgeving, pensioenregelingen en pensioensoorten
- Actuarieel en financieel technisch
- Vermogensbeheer
- Administratieve organisatie en interne controle
- Uitbesteden van werkzaamheden
- Communicatie

In een apart kader op bladzijde 8 van deze Nieuwsbrief ('Relevante kennisgebieden voor bestuur en Verantwoordingsorgaan') is aangegeven wat de relevante kennisgebieden onder meer inhouden.

## Competenties

Ieder bestuurslid dient over de volgende competenties te beschikken:

Competenties	Hieronder wordt onder meer verstaan
Integer	Behulpzaam, open en eerlijk naar anderen en zichzelf en betrouwbaar in het nakomen en naleven van afspraken. Correct omgaan met gevoelige informatie, open staan voor en respect hebben voor andere zienswijzen, culturen en kwaliteit van anderen. Voorkomen van belangenverstremming en confrontaties niet uit de weg gaan
Organisatie- en omgevingsbewustzijn	Begrijpen hoe een pensioenfonds en diens omgeving werkt en hoe daarbinnen te handelen teneinde gestelde doelen te bereiken
Abstract kunnen denken	Zich breder of dieper inzicht kunnen verschaffen in problemen of situaties door ze in een meer omvattende of abstracter kader te plaatsen. De grote lijnen en voornaamste implicaties van een idee in beeld hebben en in beeld houden en verder denken dan de dagelijkse focus
Multi-disciplinair kunnen denken	Dwarsverbanden en de samenhang tussen de verschillende gebieden zien en onderkennen
Analytisch kunnen denken	Een vraagstelling ontleden, verbanden leggen en logische conclusies trekken
Onafhankelijk en kritisch	Staan voor eigen opvatting en principes en bereid zijn anderen met meer macht of invloed hiermee te confronteren. Durven tegen te spreken en gang van zaken aan de orde te stellen
Besluitvaardig en resultaatgericht	Naargelang de vereisten zowel vlot als weloverwogen beslissingen nemen, acties en beslissingen richten op het daadwerkelijk realiseren van de beoogde resultaten
Reflecterend vermogen	Eigen denken en handelen en dat van bestuur kritisch kunnen bezien en beoordelen
In teamverband kunnen werken	Samen met anderen de activiteiten richten op een gemeenschappelijk doel en het gezamenlijke resultaat op de eerste plaats stellen en zich daarvoor naar beste kunnen inzetten. Een goede onderlinge sfeer bevorderen, belangrijke boodschappen oppikken van anderen, aandacht en ruimte geven aan gesprekspartners, het vermogen zich te verplaatsen in de gevoelens en denkbeelden van anderen
Flexibel	Als zich problemen of kansen voordoen de eigen gedragsstijl veranderen teneinde een gesteld doel te bereiken

## Functioneringseisen

Ieder bestuurslid moet verder voldoen aan de volgende eisen:

- handelen conform wet- en regelgeving, statuten, reglementen en maatschappelijke normen alsook het in acht nemen van zorgvuldigheid in het functioneren als bestuurslid in de omgang met elkaar en anderen en in de omgang met verstrekte informatie
- voldoende tijd en aandacht kunnen besteden aan het uitvoeren van zijn/haar taak als bestuurslid
- zich betrokken voelen bij de gang van zaken en zich inzetten voor het bereiken van de doelstellingen van het fonds (personal ownership)
- volgen van het voor het bestuur geldende Opleidings- en Educatieplan en het voor hem/haar specifiek opgestelde Ontwikkelingsplan
- bereid zijn zijn/haar functioneren als bestuurslid te laten toetsen
- zich houden aan de voor bestuursleden geldende Gedragscode
- volgen van actuele ontwikkelingen op pensioenterrein en kunnen vertalen in consequenties voor het fonds
- bijwonen van vergaderingen van het bestuur dan wel adviescommissies
- constructieve inbreng tijdens vergadering van bestuur dan wel adviescommissies.

## Profiel van de leden van het Verantwoordingsorgaan

### Kennis en inzicht

Een lid van het Verantwoordingsorgaan (VO) moet kennis en inzicht hebben op de voor het fonds relevante gebieden dan wel zich dit eigen maken binnen 12 maanden na zijn/haar aanwijzing dan wel verkiezing:

- Bij kennis gaat het om feitenkennis die nodig is voor een VO-lid om te weten waarover hij/zij spreekt en om bestuursleden te kunnen begrijpen
- Bij inzicht moet het VO-lid de kennis die hij/zij heeft kunnen toepassen op het beleid van het pensioenfonds.

### De voor (het besturen van) een pensioenfonds relevante gebieden zijn de volgende:

- Besturen van een organisatie en van een pensioenfonds in het bijzonder
- Risk management (risicobeheer)
- Relevante pensioen wet- en regelgeving, pensioenregelingen en pensioensoorten
- Actuariel en financieel technisch
- Vermogensbeheer

- Administratieve organisatie en interne controle
- Uitbesteden van werkzaamheden
- Communicatie

In een apart kader op bladzijde 8 van deze Nieuwsbrief ('Relevante kennisgebieden voor bestuur en Verantwoordingsorgaan') is aangegeven wat de relevante kennisgebieden onder meer inhouden.

### Competenties

Ieder lid van het Verantwoordingsorgaan dient over de volgende competenties te beschikken:

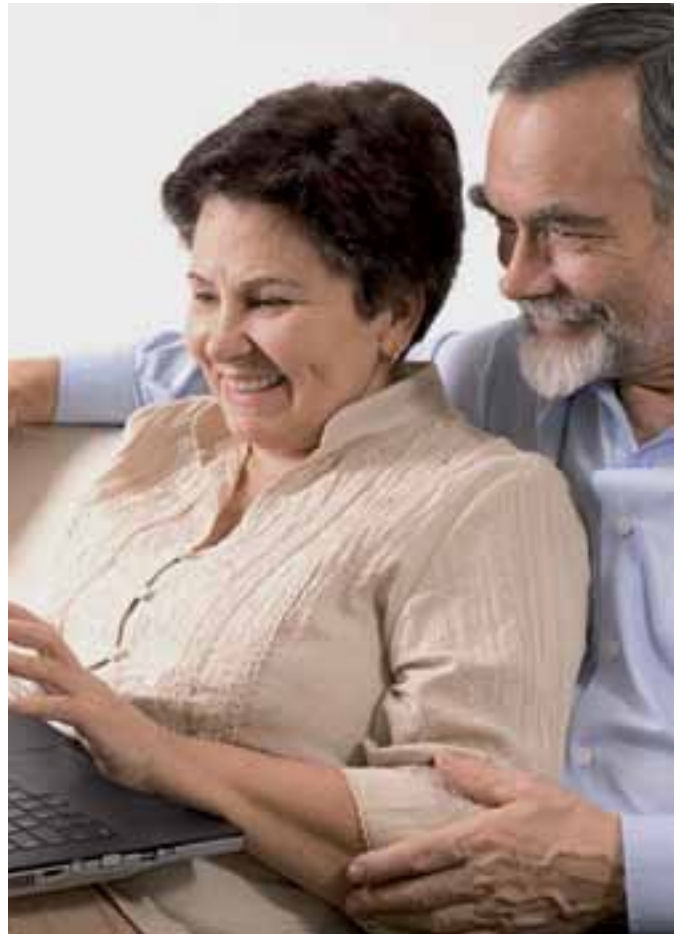
- affiniteit met pensioenen en daarbij relevante onderwerpen
- onafhankelijk kunnen denken en handelen in het belang van alle belanghebbenden bij het fonds
- kunnen trekken van juiste en realistische conclusies op basis van de beschikbare informatie
- afstand kunnen nemen van dagelijkse aangelegenheden en zich kunnen concentreren op voor het fonds majeure onderwerpen en lange termijn beleid
- open staan voor ontwikkelingen op het gebied van pensioenen in meest ruime zin
- goed kunnen samenwerken binnen het Verantwoordingsorgaan.



## Functioneringseisen

Ieder lid van het Verantwoordingsorgaan moet verder voldoen aan de volgende eisen:

- handelen conform wet- en regelgeving, statuten, reglementen en maatschappelijke normen alsook het in acht nemen van zorgvuldigheid in het functioneren als lid van het Verantwoordingsorgaan in de omgang met elkaar en anderen en in de omgang met verstrekte informatie
- heeft voldoende tijd (indicatie: voor vergaderingen 50 uur en voor opleidingen 40 uur per jaar) voor het uitvoeren van zijn taak als lid van het Verantwoordingsorgaan
- volgen van het voor het Verantwoordingsorgaan geldende Opleidings- en Educatieplan
- zich houden aan de voor leden van het Verantwoordingsorgaan geldende Gedragscode
- volgen van actuele ontwikkelingen op pensioenterrein en kunnen vertalen in consequenties voor het fonds
- bijwonen van vergaderingen van het Verantwoordingsorgaan
- constructieve inbreng tijdens vergadering van het Verantwoordingsorgaan.



## Relevante kennisgebieden voor bestuur en Verantwoordingsorgaan

De voor (het besturen van) een pensioenfonds relevante gebieden zijn de volgende:	Hieronder wordt onder meer verstaan
Besturen van een organisatie en van een pensioenfonds in het bijzonder	Doel van het fonds, verhouding van het fonds tot werkgever, deelnemers, pensioengerechtigden, uitvoeringsorganisatie en adviseurs, governance (besturen, toezicht, verantwoording), bestuurlijke cycli van het fonds, taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden van het bestuur / Verantwoordingsorgaan zijn/haar eigen verantwoordelijkheid, gedragscode, werkwijze van het bestuur / Verantwoordingsorgaan
Risk management (risicobeheer)	De risico's van een pensioenfonds, de impact en de waarschijnlijkheid van die risico's, instrumenten / maatregelen om die risico's te beheersen en de effecten van genomen beheersmaatregelen op de risico's
Relevante pensioen wet- en regelgeving, pensioenregelingen en pensioensoorten	De Pensioenwet en de hieruit voortvloeiende implicaties voor het fonds, de hoofdlijnen van het pensioenreglement van het fonds, het pensioengebouw en de verschillen tussen de pensioenpijlers, de verschillende vormen waarin het pensioen als arbeidsvoorwaarde kan worden uitgevoerd, de in Nederland meest voorkomende pensioenregelingen (DB, DC, CDC) en de verschillen tussen deze regelingen, de verschillen in eindloon en vormen van middelloon, diverse toeslagenregelingen en de verschillen daartussen, de diverse pensioensoorten en in welke vormen zij in Nederland meestal voorkomen
Actuarieel en financieel technisch	De financieringswijze van de pensioenovereenkomst en de daarbij relevante aspecten (Financieel Toetsingskader), de grondslagen welke van belang zijn bij de vaststelling van pensioenverplichtingen, gangbare begrippen voor de aanduiding van de vermogenspositie, budgettering, jaarverslaglegging en jaarrekening
Vermogensbeheer	De verschillende stappen in het beleggingsproces en de betekenis daarvan (ALM, strategische, tactische asset allocatie, beleggingsplan, operationeel beheer, performance meting en evaluatie), de meest gangbare beleggingscategorieën bij pensioenfonds en de verschillen in termen van rendement en risico, de meest gebruikte begrippen in vermogensbeheer en de betekenis daarvan
Administratieve organisatie en interne controle	Beheersing van risico's onder meer door adequate inrichting van de administratieve organisatie en intern control
Uitbesteden van werkzaamheden	De uitbestedingsregels van DNB, welke elementen bij uitbesteding van belang zijn, op welke wijze over uitvoering wordt gerapporteerd en hoe controle en toezicht hierop wordt gehouden
Communicatie	De wettelijke verplichtingen die aan communicatie met deelnemers, pensioengerechtigden en toezichthouders worden gesteld, hoe de communicatie door het fonds is opgezet en op welke wijze gecommuniceerd moet worden teneinde de verwachtingen van de deelnemers ten aanzien van hun pensioen goed te managen.



### Opgave kandidaatstelling als vertegenwoordiger van de pensioengerechtigden in het bestuur of het Verantwoordingsorgaan van Pensioenfonds SABIC (SPF)

Ondergetekende:

(invullen in BLOKLETTERS a.u.b.)

Naam:	
Adres:	
Postcode:	
Woonplaats:	
Telefoonnummer:	
Geboortedatum:	
E-mailadres:	
Administratienummer SPF:	

stelt zich kandidaat voor een zetel in:

Het bestuur van SPF *	
Het Verantwoordingsorgaan van SPF *	

\* Zet een kruisje achter wat van toepassing is.

**Bij deze opgave kandidaatstelling dient u een curriculum vitae (CV) te voegen waarin onder meer de volgende informatie dient te zijn opgenomen:**

- informatie over werkervaring, bestuurlijke ervaring, pensioen kennis en -ervaring;
- de gevolgde (pensioen)opleidingen;
- uw specifieke competenties en minimaal 2 referenties.

Wij vragen u om ook uw motivatie voor uw kandidaatstelling, uw bereidheid tot het volgen van pensioenopleidingen en -trainingen en uw visie en bereidheid ten aanzien van de noodzakelijk geachte tijd en aandacht voor de invulling van de functie in uw CV of in een begeleidende brief op te nemen.

Datum: \_\_\_\_\_ Handtekening: \_\_\_\_\_

**De opgave kandidaatstelling vergezeld van curriculum vitae en eventuele begeleidende brief kunt u uiterlijk 30 mei 2011 sturen aan: Verkiezingscommissie SPF, Antwoordnummer 110, 6400 VB Heerlen.**